

АДАПТОВАНІ
критерії оцінювання
навчальних досягнень
учнів з математики
(5-6 класи)

МАТЕМАТИКА

5-6 класи

Оцінювання **об'єктивних результатів навчання** учнів 5-6 класів з математики здійснюється у процесі розв'язання навчальних завдань на виявлення стану сформованості навичок читання, запису і порівняння чисел, обчислювальних навичок, навичок читання і запису математичних виразів/ рівностей/нерівностей, розв'язування рівнянь, уміння розв'язувати задачі, розпізнавання й побудову геометричних фігур, оперування величинами.

Залежно від дидактичної мети та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому й етапу опанування очікуваним результатом навчання **оцінювання** може здійснюватись під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності, яка може бути усною та письмовою.

Критерії оцінювання усних відповідей учня/учениці

Рівнева оцінка об'єктивних результатів навчання учня/учениці	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
«початковий» (II)	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> розпізнає, називає, розрізняє математичні об'єкти, подані в готовому вигляді (дії, правила, окремі геометричні форми в довкіллі), об'єкти вивчення (математичні поняття за їх ознаками, формули, математичні операції, моделі задач); виконує елементарні математичні операції після детального кількарязового їх пояснення вчителем на рівні копіювання зразка виконання та за допомогою вчителя; констатує за підказкою правильність/ неправильність результату
«середній» (C)	<ul style="list-style-type: none"> Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: розрізняє окремі об'єкти вивчення (математичні поняття за їх ознаками, формули, математичні операції, моделі задач); виконує найпростіші математичні операції на рівні копіювання зразка виконання після детального кількарязового їх пояснення вчителем; відтворює навчальну інформацію у засвоєній послідовності, за допомоги вчителя формулює правила, закони й залежності, ілюструє їх прикладами;

	<ul style="list-style-type: none"> • частково коментує способи виконання математичних операцій
«достатній» (Д)	<ul style="list-style-type: none"> • Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: самостійно виконує математичні операції; • усвідомлено відтворює навчальний зміст, ілюструє відповіді прикладами з реального життя; • виконує завдання, які потребують значної самостійності; • виправляє помилки, на які вказує вчитель виділяє суттєві ознаки математичних понять, ілюструє їх прикладами, формулює прості висновки; • застосовує знання й уміння під час виконання математичних завдань за знайомим алгоритмом ; • частково або детально пояснює свої дії;
«високий» (В)	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільно володіє програмовим матеріалом, демонструє гнучкі знання, виявляє системність знань і способів математичної діяльності; • встановлює міжпонятійні зв'язки, комбінує елементи навчальної інформації і способи діяльності для одержання іншого шляху виконання математичних завдань, використовує набутий досвід у змінених навчальних умовах і життєвих ситуаціях; • аналізує способи виконання математичних операцій, будує алгоритми виконання математичних завдань; • демонструє нестандартний підхід до розв'язування навчальних і практично зорієнтованих задач; <p>знаходить і виправляє власні помилки, володіє навичками самоконтролю, об'єктивно оцінює свою роботу</p>

При виконанні письмових робіт:

Рівень навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Робота виконується, але допущено 11 і більше помилок
	2	Правильно ви виконано 1/3 роботи, або допущено 9-10 помилок
	3	Правильно ви виконано 1/3 роботи, або допущено 8-9 помилок
Середній	4	Правильно ви виконано 2/5 роботи, або допущено 6-7 помилок
	5	Правильно ви виконано половину роботи, або допущено 5 грубих помилок
	6	Правильно ви виконано 3/5 роботи, або допущено 4 грубі помилки
Достатній	7	Правильно ви виконано 2/3 роботи, або допущено 3 грубі помилки
	8	Правильно ви виконано 3/4 роботи, або допущено 2 грубі помилки
	9	Робота виконана в повному обсязі, але допущено 1 грубу й 1 негрубу помилки
Високий	10	Робота виконана в повному обсязі, але допущено 1-2 негрубі помилки
	11	Робота виконана правильно в повному обсязі, окрім завдання підвищеної складності або творчого рівня
	12	Робота виконана правильно в повному обсязі, в тому числі завдання підвищеної складності або творчого рівня

До грубих помилок належить:

- обчислювальні помилки в завданнях, які суттєво спотворюють кінцевий результат завдання;
- помилки у визначенні порядку виконання арифметичних дій;
- неправильне розв'язування задачі (пропуск дій (дії), неправильний добір дій (дії), зайві дії);
- незакінчене розв'язання задачі чи прикладу;
- невиконане завдання (не приступив до його виконання);
- неправильне застосування властивостей, правил, алгоритмів, існуючих залежностей, які лежать в основі завдань чи використовуються в ході їх виконання;
- невідповідність пояснювального тексту, відповіді завдання, назви величин виконаним діям та отриманим результатам;
- невідповідність виконаних вимірювань та геометричних побудов даним параметрам завдання.

Негрубими помилками є:

- нераціональні прийоми обчислення, якщо ставилась вимога скористатися такими прийомами;
- неправильна побудова чи постановка запитань до дій (дії) під час розв'язання задачі;
- неправильне чи неграмотне з точки зору стилістики або за змістом формулювання відповіді задачі;
- неправильне списування даних (чисел, знаків) задачі з правильним її розв'язанням;
- не закінчене (не доведене) до логічного кінця перетворення.

Під час виконання **письмових робіт** учень/учениця повинні дотримуватись культури записів виконаних завдань. Якщо учень (учениця) самостійно знаходить і охайно виправляє допущену помилку, то це не вважається недоліком роботи. За результатами опанування певної програмової теми/частини теми/кількох тем протягом навчального року проводяться **тематичні діагностувальні роботи**.

Тематична діагностувальна робота може містити систему навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності (розпізнавання об'єкта вивчення, репродуктивний, продуктивний, продуктивно-творчий). Тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими, у тому числі з тестових завдань закритого й відкритого типів. Також діагностувальні роботи можуть передбачати перевірку одного із результатів навчання. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є рівнева оцінка кожного з результатів навчання. За результатами виконання навчальних завдань можна одержати об'єктивну інформацію про досягнення очікуваних результатів опанування програмовим матеріалом.

Оцінювання тематичної діагностувальної роботи з математики

№ з/п	Характеристика результатів навчання	Рівень Реалізації Навчальної діяльності	Рівень результатів навчання
1.	Читає, записує, утворює, порівнює числа, визначає розрядний склад числа	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	П,С,Д,В
2.	Володіє навичками додавання і віднімання, множення і ділення чисел	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	П,С, Д, В
3.	Читає і записує математичні вирази, у тому числі зі змінною, знаходить їх значення; розв'язує рівняння, добирає розв'язок нерівності зі змінною	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	П,С,Д,В
4.	Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язання, розв'язує задачу, прогнозує і перевіряє розв'язок	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	П,С,Д,В
5.	Розпізнає, будує геометричні фігури, конструює об'єкти з геометричних фігур	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	П,С,Д,В
6.	Використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами, користується приладами для вимірювання	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	П,С,Д,В

Критерії оцінювання моделей геометричних фігур

Вимоги до геометричної фігури	Оцінка
Геометрична модель, зроблена індивідуально, охайно, правильно зі скла, металу, дерева	<i>Високий рівень</i> 10-12
Геометрична модель, зроблена охайно, правильно із паперових матеріалів	<i>Достатній</i> 8-9
Геометрична модель, зроблена охайно, правильно із підручних матеріалів	<i>Середній</i> 6-7